

5. Skládaný řetěz z krepového papíru.

6. Děti s dárky od Dědy Mráze. Vitebsk (Bělorusko), 80. léta 20. století.

o praktické věci. Jejich počet a nákladnost se postupem doby zvyšovala. Někteří zmiňovali zvyk dávat dětem balíček cukrovinek, ovoce a sušených plodů. Dospělí si dávali dárky minimálně, děti předávaly rodičům maličkosti v podobě obrázků nebo upomínkových předmětů.

V období před Novým rokem pořádaly školy a školky po celém bývalém Sovětském svazu oblíbené vánoční akce. *U nás se vždycky tomu říkalo utrenik, že to bylo v deset hodin ráno. Tak jsme se sešli ve škole, před tím jsme zdobili strom, věšeli jsme tu hvězdu, pak jsme [se] sešli svátečně oblečení.*²² Součástí byl kulturní program, vystoupení dětí a také příchod Dědy Mráze s jeho vnučkou Sněhurkou, kteří rozdávali dětem dárky.²³ Dědu Mráze popisovali respondenti jako starého vousatého dobrotivého dědečka v červeném dlouhém kožichu. Sněhurka měla obvykle modrý kratší kožíšek, jednalo se o mladé děvče s dlouhými světlými vlasy. Postava ze společenských akcí nemusela vždy korespondovat s představami o domácím dárci. *Ale ten, co přinese ty hlavní dárky pod stromeček, tak ten je neviditelný, lítá a je tak rychlý, že opravdu jak tam položí [dárky], tak ho nevidíme.*²⁴

Den předchází *Rožděstvu*, podle našeho současného kalendáře 6. leden, představoval pro všechny respondenty sváteční okamžik, který tráví s rodinou či přáteli. Jeho oslavy nebyly zdaleka tak důležité, jako Nový rok. U některých rodin proběhla bohatší večere, výjimečně se ten den předávaly dětem nějaké drobné dárky. I dnes jde podle

²² Viktor Nikolajevič Jevsejenko (*1955 Bělorusko), výzkum 12. 5. 2017.

²³ Srovnej VEČERKOVÁ, Eva – FROLCOVÁ, Věra. *Evropské Vánoce v tradicích lidové kultury*, c. d., s. 274–275.

²⁴ Sjarhej Smatryčenko (*1977 Bělorusko), výzkum 30. 8. 2017.